



# Hannäs Hembygdsförening

## Torpskyltar på Målen

Åsen	N58°10,216'	E16°15,427'	<b>2711</b>
Torpgrund	GPS-koordinater		Torp-nr



*Trappstenen vid torpgrunden 2009*

Åsen omnämns som oskattlagt äldre torp i beskrivningen från 1780. Torpet brukades under Målen. Det var då beläget vid Ekdammen söder om Löpjölvägen. Åsen finns omnämnt i kyrkoboken 1695 då Anders i Åsen är fadder för ett barn.

Torparen Johannes Nilsson, f 1796 i Ukna och Maja Greta Persdotter, f 1804 i Ed brukade Åsen 1844-63, då deras son Carl Johan Johansson, f 1836 i Hannäs övertog arrendet. Carl Johan gifte sig med Emma Christina Svensdotter Ringqvist, f 1837 i Yxnerum 1865 och de fick barnen Hulda Christina Mathilda, f 1867, Emma Charlotta, f 1873 och Axel Wiktor, f 1877. De brukade torpet med hjälp av drängen Jonas Anton Johansson till 1875 och blev därmed de sista brukarna. Carl Johan och Emma Christina flyttade 1878.

Sist boende var statardrängen Viktor Emanuel Nilsson och hans hustru Katarina Matilda Isaksson med dottern Hulda Maria Emerentia som flyttade in 1893 och ur 1894. Enligt traditionen ska Åsen ha brunnit på själva juldagen i slutet av 1800 talet. Eftersom de sist boende flyttade i oktober, så torde det i så fall ha skett sedan huset stod tomt.

**Husgrunden** är 8,3 m lång och 6,1 m bred med spisröse.

**Ladugårds- och uthusgrunder** finns men är ej mätbara.

**Källargrop** finns i slänten nedanför husgrunden.



# Hannäs Hembygdsförening

## Torpskyltar på Målen

Skogslund	N58°09,270'	E16°15,930'	<b>2713</b>
Torpgrund	GPS-koordinater		Torp-nr



*Kronojägare Per Ingritz vid sin fritidsbostad Skogslund 1969*

Skogslund tillkom i husförhörslängden 1864. Torpet brukades under Målen. Först boende var skräddare Svante Leonard Jånsson och Eva Helena Svensdotter med barnen Emma Helena, Hilma Charlotte och Carl Leonard, som bodde där till 1868.

Karl Walfrid Nilsson var torpare 1898-99 i Skogslund.

Jordbruksarbetare Karl Rickard Karlsson, f 1883 i Ukna, arrenderade Skogslund i början av 1900-talet och 1915 skrevs arrendet över på hans mor Kristina Axelsson, f 1844 i Ukna.

Utdrag ur arrendekontrakt för Enkan Kristina Axelsson från den 14 mars 1915 till den 14 mars 1925 för torpet Skogslund:

*Arrendet omfattar omkring 0,47 har åker förutom tomt och gårdesbackar jämte följande kronans åbyggnader: boningshus och ladugårdsbyggnad.*

Kristina fick betala tjugo (20) kronor om året, men hon behövde inte utföra några dagsverken.

1921 flyttade skogsarbetaren Adolf och Malin (Amalia) Jonsson Fransén in och bodde här i många år. Adolf var en lugn man, men stor och stark som en björn. Malin var liten, pratsam och glad som en lärka. De hade inga barn.

Till Skogslund hörde några små, i skogen spridda åkerlappar, vilket gjorde det möjligt att hålla en ko. Vinterfodret till kon bar Adolf hem på sin rygg. Det var Malin som skötte om kon, med kärlek och omsorg. Det var aldrig så knapert i stugan att inte Stjärna kunde få en bit bröd på kvällen efter att blivit mjölkad. Kon var precis som en familjemedlem.

- Vem skulle jag ha att prata med när Adolf är i skogen hela dagarna, undrade Malin, om jag inte skulle ha Stjärna att prata med.



# Hannäs Hembygdsförening

## Torpskyltar på Målen

---

Dalgången strax sydost om Skogslund, i riktning mot urskogen, Grävsätters Naturresevat, kallas fortfarande Adolfs bete. År 1930 anlades där ett s.k. kulturbete. Området kalhögs och hägnades. I bäcken fanns friskt vatten till korna. Kulturbeten anlades för att förhindra att skogsplantorna skadades när korna betade. Tidigare gick korna fritt i skogen och betade. De släpptes ut på morgonen med en skälla om halsen och kom vanligtvis snällt hem på kvällen för att bli mjölkade.

Adolf och Malin flyttade 1938 till Karlsborg under Mantorp. Där kunde de hålla två kor.

Sista permanent boende var skogsarbetaren Axel Olov Karlsson och hustrun Agda Dagny Elvira med dottern Etel Solbritt, som bodde 1939 -1940.

Efter 1940 var Skogslund fritidsbostad tills det revs i slutet av 1980-talet. Per O-son Ingritz med familj använde torpet som fritidsbostad under ett stort antal år efter att han pensionerats och flyttat från Åsen.

**Boningshuset** var 8,5 m långt och 5,2 m brett, av rödfärgat brädfodrat timmer under tegeltak, dock mot slutet plåttak. Huset var inrett till kök, kammare och inbyggd förstuga samt förstugukvist.





# Hannäs Hembygdsförening

## Torpskyltar på Målen

AK-Barack	N58°10,221'	E16°15,432'	<b>2717</b>
Torpgrund	GPS-koordinater		Torp-nr



*Grund av AK-Barack 2009*



*Vägen mellan Målen och Åsen 2009*

Vid vägen mellan Målen och gamla Åsen har det stått en barack som användes av de AK-arbetare som byggde vägen mellan Falerum och Rumma på 1930-talet.

AK-arbete var en statlig insats för att motverka arbetslöshet. Arbetslösheten var 1922 efter första världskriget 34 %. Därför insattes nödhjälpsarbete och man beräknar att närmare 35 000 man detta år var sysselsatta med vägbyggen, dikning av våtmarker och skogsarbete. Lönen var ungefär 75 % av den normala för grovarbete.

Man bodde i baracker, ofta långt från hemorten och den som vägrade ta ett nödhjälpsarbete blev utan all ersättning. Många vägar och broar blev på detta sätt byggda fram till mitten av 1930-talet, när en ökande produktion kunde ge sysselsättning åt de flesta.

**Husgrund** 9,5 m lång och 8 m bred med spisröse.